

Täysistunto

Torstai 4.6.2020 klo 16.00—20.52

2.2. Suullinen kysymys hallituksen työllisyystoimista (Kai Mykkänen kok)

Suullinen kysymys SKT 77/2020 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt vaihdetaan aihetta. — Edustaja Mykkänen.

Keskustelu

16.32 **Kai Mykkänen kok:** Arvoisa puhemies! Hallituksen lisätalousarvio lyö ennätykset menolisäysten määrässä. Yhteistä velkaa ollaan nyt ottamassa lisää noin 20 miljardia euroa, siis yli 7 000 euroa uutta velkaa jokaista suomalaista työssä käyvää kohden vanhan päälle.

Arvon kollegani, edustaja Kurvinen, sanoi eilen seuraavasti: ”Mehän ollaan nyt sellaisessa tilanteessa, että koko kevät on höylätty luottokorttia, ja syksyllä sen maksun aika tulee.” [Jussi Halla-aho: Ohhoh!] Juuri näin, Kurvinen. Ja maksun suhteen meillä on kaksi vaihtoehtoa. [Antti Kurvinen: Kokoomus kuuntelee! Kokoomuksella on korvat!] Meillä on kaksi vaihtoehtoa: joko rajut veronkorotukset tai työssä käyvien määrän nostaminen pysyvästi sadoillatuhansilla, siis Ruotsin tason tuntumaan. Lyhytaikainen elvytystyöpaikka ei riitä, vaan pysyvästi rakenteellinen työttömyys alas. Ja siis elvytys on paikallaan, mutta se tarvitsee kaverikseen heti aidot työllisyysuudistukset, joilla lasku kuitataan ilman veronkorotuksia. [Puhemies koputtaa]

Valtiovarainministeri Kulmuni, onko teistä reilua ja oikein, että nyt saatatte Suomen ennätysnopean velkaantumisen tielle ilman, että teemme samalla päätökset, joiden avulla Suomessa on pysyvästi ainakin 100 000 työssä käyvää enemmän? [Puhemies koputtaa] Onko teistä ministerinä ja puoluejohtajana hallituksen talouspolitiikka [Puhemies: Edustaja Mykkänen!] uskottavaa puuttuvien työllisyystoimien valossa?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Muistutan tästä minuutin aikarajasta.

16.34 **Valtiovarainministeri Katri Kulmuni** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tämä elvytyslisätalousarviohan on tehty hyvin poikkeuksellisissa olosuhteissa, ja toivon totisesti, ettei yksikään hallitus joudu enää tämänkaltaisissa olosuhteissa toimimaan, että maassa on poikkeusolot. Olemme joutuneet kannattelemaan yrityksiä muuttaman kuukauden, tukemaan, antamaan sinne tukea ja turvaa. Olemme toistaiseksi jotenkuten siinä onnistuneet. Työllisyys on myös pystynyt avautumaan jälleen, kun olemme päässeet rajoituksista myös hieman erilleen, joten se virus ja pandemia on edelleenkin kaiken pohjalla. Emmehän me normaalioloissa voisi tämänkaltaista tilannetta nähdä, jossa kehys, se kuuluisa menosääntö, ei olisi voimassa. Mutta siitä seuraa se, että kun me olemme lait-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 87/2020 vp

taneet nyt tärkeisiin asioihin elvytystä, jotta valtio ottaisi sitä iskuja vastaan, että maa selviäisi hyvin, niin meidän täytyy myös pystyä tasapainottamaan taloutta, ja silloin se, että hallitus on päättänyt linjata työllisyystavoitteen nostamisesta, on aivan välttämätön asia. Me emme selviä talouden tasapainoisesta jälleenrakennuksesta ilman, että meidän työllisyysasteemme tulee nousemaan siitä, mitä vuosi sitten on kerrottu.

16.35 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On aivan selvää, että tämän kokoisen kriisin vaikutukset ovat niin suuret, että niitä ei lyhyessä aikavälissä pystytäkään paikkamaan. Itse näen näin, että meillä on kolme isoa kokonaisuutta, joita kaikkia tarvitsemme, jotta myös taloudellisesti pääsemme kestäväälle uralle.

Ensimmäinen näistä on kasvun hakeminen muun muassa investointeja tekemällä. Ilman talouskasvua, ilman elpymistä me emme tästä kovin helposti selviä. Sen takia ensimmäiset panostukset pitää laittaa siihen, että koko Eurooppa ja Suomi lähtee taloudellisesti oikealle kasvun uralle, joka on myös ympäristöllisesti kestävämpi.

Toinen kokonaisuus liittyy rakenteellisiin uudistuksiin, niihin työllisyystavoitteisiin, joita Suomella on, ja työllisyyspolitiikkaa pitää tehdä vahvasti, aivan kuten ministeri Kulmuni totesi.

Ja kolmantena isona kokonaisuutena, jota uskon, että väistämättä joudumme myös tarkastelemaan, ovat sopeutustoimet. Niin tulo- kuin menopuolella joudumme arvioimaan myös sopeutustoimia, mutta nämäkin pitää tehdä viisaasti niin, [Puhemies koputtaa] että emme vahingoita niitä kasvun avaimia, joita haemme.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja nyt ne edustajat, jotka haluavat tästä aihealueesta haluavat esittää lisäkysymyksiä, nousee seisomaan ja painakaa V-painiketta. — Edustaja Mykkänen jatkaa.

16.36 Kai Mykkänen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Te kerroitte, että tullette asettamaan elokuun budjettiriihessä työllisyystavoitteen. Me puhumme siitä, että käsi kädessä menolisäysten kanssa täytyy tehdä ne päätökset, joilla sadat tuhannet työsuhteet tulevat Suomeen pysyvästi ja rakenteellinen työttömyys laskee. Näissä on aika iso epäsuhta. Olisi nyt vähintään se uusi tavoite lukittu tänään, ja vielä pitäisi ne päätöksetkin tehdä.

Hallitusohjelmassa on, tai ainakin siellä oli, eräs hyvä sääntö. Siinä lupasitte, että ette tee pysyviä menolisäyksiä ennen kuin teette päätöksiä, jotka tuovat pysyvästi lisää tuloja, ja niitä tuloja tuovia päätöksiä ei nyt kuultu yhtäkään. Syksyllä asetitte sentään seitsemän työryhmää työllisyyttä valmistelemaan.

Pääministeri Marin, hallituksenne lupasi eilisessä kannanotossaan, että työllisyys paranee jopa alkuperäistä 60 000:n tavoitetta enemmän ja että päätökset tehdään tällä vaalikaudella. Rehellisesti katsoen teillä ei ole enää varaa yhteenkään Säätytalon kokoukseen, jossa ei tule niitä päätöksiä, joilla työsuhteita tulee satoja tuhansia lisää. [Puhemies koputtaa] Oletteko valmiita tässä ja nyt antamaan työllisyysryhmille uuden toimeksiannon, että jo elokuun budjettiriiheen valmistellaan ne päätökset, jotka te sitten elokuussa teette? [Puhemies: Se on se minuutti edelleen!]

16.38 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mielestäni myös tässä puheenvuorossa unohtuu se tilanne, missä me tällä hetkellä olemme. Ei nyt ole

Pöytäkirjan asiakohta PTK 87/2020 vp

aika etsiä esimerkiksi tulonlisäyksiä vaikkapa verotuksen kautta tähän tilanteeseen, jossa me olemme kärsineet erittäin voimakkaasti taloudessa, vaan nyt on aika etsiä kasvua ja elpymistä niin, että pääsemme tästä kriisistä ulos.

Mutta on aivan selvää myös se, että pidemmällä aikavälillä meidän pitää löytää tulonlisäyksiäkin. Toivottavasti mahdollisimman iso osa tästä kokonaisuudesta tulee työllisyyden kohenemisen kautta, sitä kautta, että vahvistamme suomalaista osaamista ja koulutusta, saamme aikaan investointeja ja kannustamme yksityistä sektoria investoimaan myös tukemalla sitä valtion taholta. Esimerkiksi nämä infrapanostukset, joita nyt tässä lisätalousarviossa tehtiin, ovat monelta osin juuri sellaista merkittävää elvytystoimintaa, jolla saamme yksityisiä investointeja vauhditettua. Iso osahan näistä oli nimenomaisesti elinkeinoelämän toimintakykyä ylläpitävää ja tukevaa ja investointeja tukevaa toimintaa. [Puhemies koputtaa] Mutta kyllä me tarvitsemme myös rakenteellisia uudistuksia, ja hallitus on niihin sitoutunut.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Haatainen pyytää puheenvuoroa.

16.39 Työministeri Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja kysyi työllistämistoimista ja siitä, miten tässä tilanteessa toimitaan ja missä näiden valmistelu tällä hetkellä makaa.

Pääministeri totesi aivan oikein. Tämä tilanne, jossa me nyt tänä päivänä elämme, edellyttää juuri sitä, mitä hallitus on tehnyt. On keskitytty siihen, että elvytystoimin luodaan edellytyksiä työn lisääntymiselle ja työn tarjonnalle.

Nyt sitten näiden työllisyystoimien osalta on selvää, että me tarvitsemme jatkossakin työllisyyspolitiikkaa ja me tarvitsemme myös monia rakenteellisia uudistuksia. Yksi sellainen on tänään eduskunnalle annettu. Se on kuntakokeilu. Kuntakokeilun kautta me pysymme vahvistamaan sitä palvelukokonaisuutta, jota tarvitsemme nyt tässäkin tilanteessa työttömien ympärille. Eli nuoret, maahanmuuttajataustaiset ja ansiosidonnaisen [Puhemies koputtaa] työttömyysturvan ulkopuolella olevat työttömät tulevat saamaan entistä vahvempia palveluja. [Puhemies koputtaa] Tämä on yksi.

Myös muita kokonaisuuksia koko ajan valmistellaan, [Puhemies koputtaa] mutta siitä, mitä nyt tässä isossa kuvassa tehdään, [Puhemies: Minuutti!] hallitusviisikko ottaa vastuun nyt ja valmistelee linjaukset tulevaan budjettiriiheen.

Kysymyksen käsittely päättyi.